

به نام خدا

راهنمای معلمان دوره ابتدایی دبستان و پیش دبستان رشد فرهنگ برای اجرای شعار آموزش مهارت های زندگی

اجرای طرح «پذیرش اشتباه و اصلاح آن» در کلاس درس

مهارت هفته چهارم دی ماه (۲۰ الی ۲۶ دی ماه ۱۴۰۴)

هدف طرح

هدف این طرح، کمک به دانش آموزان دوره ابتدایی برای:

- پذیرفتن اشتباهات خود بدون ترس
- یادگیری مسئولیت پذیری
- تمرین فکر کردن درباره اصلاح رفتار
- کاهش دروغ گویی، پنهان کاری و فرافکنی

در این طرح، اشتباه فرصتی برای یادگیری تلقی می شود، نه دلیلی برای سرزنش.

ویژگی های دانش آموزان ابتدایی در مواجهه با اشتباه

دانش آموزان این دوره:

- حساس به قضاوت بزرگ ترها هستند
- اشتباه را مساوی با «بد بودن» خود می دانند
- واکنش معلم را بسیار جدی تلقی می کنند
- بیشتر از تذکر کلامی، از رفتار معلم الگو می گیرند

بنابراین نوع برخورد معلم، نقش تعیین کننده‌ای در شکل‌گیری این مهارت دارد.

اصول مهم در اجرای طرح در کلاس

۱. ایجاد فضای امن

دانش‌آموز باید مطمئن باشد که:

- با پذیرفتن اشتباه تحقیر نمی‌شود
- ارزش او زیر سؤال نمی‌رود
- فرصت جبران دارد

فضای امن، شرط اصلی پذیرش اشتباه است.

۲. جدا کردن رفتار از شخصیت

همیشه درباره «رفتار اشتباه» صحبت شود، نه «دانش‌آموز اشتباه‌کار.»»

✗ تو همیشه بی‌دقتی

☑ این بار دقت کافی نداشتی

۳. آرامش معلم

واکنش اولیه‌ی معلم بسیار مهم است.

عصبانیت یا واکنش تند، دانش‌آموز را به پنهان‌کاری سوق می‌دهد.

پیشنهادهای اجرایی در کلاس درس

۱. استفاده از جمله‌های الگو

معلم می‌تواند عمداً پذیرش اشتباه را الگو کند:

- «من اشتباه نوشتم، ممنون که گفتی.»
- «حق با شماست، باید دقیق‌تر توضیح می‌دادم.»

این کار، پذیرش اشتباه را عادی و امن می‌کند.

۲. تبدیل اشتباه به گفت‌وگو

به‌جای تذکر مستقیم، از سؤال استفاده کنید:

- «به نظرت کجای کارت اشتباه شد؟»
 - «اگر دوباره انجام بدی، چی رو تغییر می‌دی؟»
- هدف، فکر کردن دانش‌آموز است، نه فقط اصلاح پاسخ.

۳. تشویق پذیرش اشتباه

وقتی دانش‌آموز اشتباه خود را می‌پذیرد:

- از شجاعت او قدردانی کنید
- حتی اگر پاسخ غلط بوده، پذیرش را تحسین کنید

مثلاً:

«اینکه خودت گفتی اشتباه کردی، خیلی کار ارزشمندیه.»

۴. فرصت جبران

در صورت امکان:

- اجازه تصحیح تکلیف
- اصلاح رفتار
- یا عذرخواهی محترمانه

فرصت جبران، پیام «امکان اصلاح» را به دانش آموز می دهد.

۵. پرهیز از مقایسه

مقایسه با دیگران، ترس از اشتباه را افزایش می دهد.
به جای آن، پیشرفت فردی دانش آموز را ملاک قرار دهید.

فعالیت های ساده پیشنهادی

فعالیت کلاسی کوتاه

هفته ای یک بار:

- از دانش آموزان بخواهید یک اشتباه ساده (درسی یا رفتاری) را بدون ذکر نام مطرح کنند
- درباره راه اصلاح آن گفت و گو شود

قصه گویی

داستان هایی کوتاه از شخصیت هایی که:

- اشتباه می کنند
- مسئولیت می پذیرند
- و اصلاح می کنند

قصه، ابزار بسیار مؤثری برای این سن است.

نکته پانی برای معلمان

دانش آموزی که یاد می گیرد اشتباه خود را بپذیرد:

- راحت تر یاد می گیرد
- صادق تر رفتار می کند
- و از تلاش برای بهتر شدن نمی ترسد

رفتار و واکنش ما معلمان، مهم ترین ابزار آموزش این مهارت است.

انشالله با کمک شما همکاران محترم شاهد نهاده شدن این مهارت ها در کودکانمان باشیم. انتظار می رود در طول این هفته همکاران محترم در کنار اهتمام به فعالیت های آموزشی در زمینه تحقق مهارت این هفته در قالب بازی، سرگرمی، داستان، فعالیت، مسابقه، نقاشی، کاریکاتور یا روش های خلاقانه دیگر تلاش نمایند.

لازم به یادآوری است فایل راهنمایی نیز در اختیار خانواده ها قرار گرفته است تا در این هفته با شما همکاری نمایند. شما نیز می توانید در اجرای فعالیت ها خانواده را همراه نمایید.

ضمناً پیشنهاد می گردد در صورت صلاحدید در انتهای هفته آثار دانش آموزان در طول آن هفته به نمایش گذاشته شود.

ضمن تشکر از همراهی شما معلمان گرانقدر

دبستان و پیش دبستان رشد فرهنگ